

امتحانات متمرکز تکلیبی نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ساعت برگزاری: ۱۰ صبح / نمره: ۱۵ / مدت: ۷۰ دقیقه

رشته فلسفه، کلام، تفسیر، تاریخ، اخلاق، مهدویت، امامت، ادبیات عرب، مشاوره و تربیت دینی

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد امتحان:	۳۴۰۰۲/۰۲
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۰۴/۰۲
عنوان:	فقه ۴
کتاب:	دروس تمهیدیه فی فقه الاستدلالی
محدوده:	ج ۳: انفال و مشترکات (ص ۲۱۴-۱۸۱)، حدود (ص ۳۰۳-۲۶۱) و دیات (ص ۳۳۳-۳۵۴)
حذفیات:	بحث «مقادیر الدیات» تا ابتدای بحث «من احکام القتل» (ص ۳۳۷-۳۴۶)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلایی: مدرسه علیه: شهرستان: استان:

۱- در مورد علوفه‌هایی که در بیابان‌ها می‌روید کدام گزینه صحیح است؟ ص ۱۹۵

۰/۵

الف. جزء مباحات عامه است

ب. ملک حکومت است

ج. قابل تملک نیست.

د. جزء انفال است

۲- با دو شاهد مرد عادل بر لواط چه حکمی ثابت می‌شود؟ ص ۲۸۹

۰/۵

الف. رجم یا جلد اختیاریاً

ب. حدی ثابت نمی‌شود.

ج. رجم

د. جلد

۳- مستند قاعده «الحیازة سبب للملكية» چیست؟ ص ۲۰۱ پ ۲

۰/۵

الف. اجماع

ب. روایات

ج. سیره

د. کتاب

۴- کدام یک از موارد زیر جزء انفال محسوب نمی‌شود؟ ص ۱۸۳

۰/۵

الف. میراث کسی که وارث ندارد.

ب. ارض میته بدون مالک

ج. سواحل دریاها

د. پرندگان آسمان

۵- هر یک از قذف، سرقت و شرب خمر با چند بار اقرار اثبات می‌شوند؟ ص ۲۹۱ و ۲۹۶ و ۲۹۵

۰/۵

الف. دوبار، یک بار، یک بار

ب. یک بار، دوبار، یک بار

ج. همه با یک بار

د. همه با دوبار

۶- کدام یک از افراد زیر جزء عاقله محسوب می‌شود؟ ص ۳۵۳

۰/۵

الف. عمو

ب. زوجه

ج. مادر

د. زوج

۷- اراضی خراجیه چه زمین‌هایی هستند و چه کسی مالک آنها است؟ معنای ملکیت در این زمین‌ها را توضیح دهید. ص ۱۹۲ [۲] []
جواب: اراضی خراجیه زمین‌های عامری (آبادی) است که با جنگ باذن امام (ع) فتح شده است. (۱ نمره) مالک آنها همه مسلمین هستند. (۵/۰ نمره) و معنای ملکیت آن است که منابع زمینی باید به همه مسلمین برسد. (۵/۰ نمره)

۸- در عبارت: «اما تبعیة ما فی اعماق الارض من المعدن و الكنز لها فی الملكية فقد یوجّه بآئه نماء لها و نماء المال یتبع اصله فی الملكية» مراد از تبعیت در ملکیت را تبیین کنید. اشکال استدلال موجود در عبارت را بنویسید. ص ۲۰۴ [۲] []
جواب: آنچه در اعماق زمین است [مثل معدن و گنج] از نظر ملکیت تابع زمینی است که در آن یافت شده است یعنی زمین ملک هر کسی باشد آنچه در اعماق آن یافت می‌شود نیز ملک همان شخص است.

اشکال استدلال: آنچه در اعماق یک زمین یافت می‌شود مصداق نماء و ثمره نیست بلکه مصداق مظلوف برای آن زمین است و ملکیت ظرف ملازمه‌ای با ملکیت مظلوف ندارد.

۹- حدّ زنا در هریک از موارد زیر را بیان نمایید. ص ۲۶۴ [۲] []
الف) زناى زن شوهردار با پسر نابالغ: جواب: جلد (۱۰۰ تازیانه)
ب) زناى مرد بکر: جواب: جلد (۱۰۰ تازیانه) و تراشیدن موی سر و یک سال تبعید
ج) زناى پیرزن محصنه: جواب: جلد (۱۰۰ تازیانه) و رجم
د) زنا از روی مجبور کردن زن به زنا: جواب: قتل

۱۰- حکم قذف غیر محصنه را با ملاحظه آیه شریفه: «والذین یرمون المحصنات ثم لم یأتوا بأربعة شهداء فاجلدوهم ثمانین جلدة» توضیح دهید. معنای احسان در آیه چیست؟ ص ۲۹۱ [۲] []

جواب: اگر آیه که قید «محصنات» را آورده، مفهوم داشته باشد، نتیجه می‌گیریم رمی و قذف غیر محصنه حد قذف ندارد و اگر هم در اینکه آیا قید احسان مفهوم دارد یا نه شک کنیم، باز در ثبوت و عدم ثبوت حد قذف شک می‌کنیم و اصل، عدم ثبوت حد قذف است. (۵/۱ نمره)
جواب: احسان در آیه به معنای پاکدامنی و عدم تظاهر به زنا است. (۵/۰ نمره)

۱۱- در چه صورت در قتل، کفاره ثابت می‌شود؟ و این کفاره چیست؟ ص ۳۴۷ [۲] []
جواب: اگر قتل عمدی باشد، در صورت تراضی بر دیه ثابت می‌شود و اگر قتل شبیه عمد یا خطای محض باشد مطلقاً ثابت می‌شود. (۱ نمره) و کفاره در قتل عمدی کفاره جمع بین سه چیز است: آزاد کردن یک بنده، دو ماه پی در پی روزه گرفتن و اطعام ۶۰ مسکین (۵/۰ نمره) و در کفاره قتل خطای محض و شبه عمد یکی از همان سه چیز است به نحو ترتیبی: بنده آزاد کردن و در صورت عدم امکان روزه و اگر ممکن نبود، اطعام کند. (۵/۰ نمره)

۱۲- در مورد نصاب قطع ید، روایتی آن را $\frac{1}{4}$ و روایتی دیگر $\frac{1}{3}$ دینار معرفی کرده است. رفع تعارض را بیان نمایید. ص ۲۹۸ [۲] []
جواب: مطابق قاعده، روایت $\frac{1}{3}$ مقدم است؛ چون تعارض بین $\frac{1}{4}$ تا $\frac{1}{3}$ دینار است و آیه شریفه که حد قطع را ثابت کرده، قید ندارد و روایت $\frac{1}{3}$ مخالفت بیشتری با اطلاق آیه دارد؛ پس روایتی مقدم است که با اطلاق و عموم آیه توافق دارد؛ یعنی روایت $\frac{1}{3}$

«سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۳۱۴۴۳۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»

«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری می‌باشد.»